

Закон о измени Закона о акцизама

У "Службеном гласнику РС", бр. 53 од 28.05.2021. године, објављен је Закон о измени Закона о акцизама, који ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику РС", односно 05.06.2021. године.

С тим у вези, а у циљу правилне и једнообразне примене, обавештавате се о измени закона која се односи на опорезивање акцизом алкохолних пића, донетој ради постепене хармонизације са акцизном политиком и стандардима Европске уније.

Наиме, према прописима Европске уније акциза на јака алкохолна пића утврђује се по хектолитру чистог алкохола на 20⁰С и израчунава се на основу броја који означава запремину алкохола изражену у хектолитрима у готовом производу, без обзира на врсту јаког алкохолног пића и независно од сировина од којих се производе, док се акциза у Републици Србији на јака алкохолна пића према важећем законском решењу обрачунава и плаћа у зависности од врсте јаког алкохолног пића.

С обзиром на то да постоји одступање домаћег законодавства у односу на директиве Европске уније, **овим законом измењен је начин обрачунавања и плаћања акцизе на јака алкохолна пића.**

Чланом 1. Закона о изменама Закона о акцизама, врши се измена члана 12а Закона о акцизама, тако да гласи:

"Акциза на алкохолна пића из члана 12. став 2. овог закона - јака алкохолна пића плаћа се у износу од 46.250,00 динара на основицу која чини један хектолитар чистог алкохола мерен на температури од 20⁰С, а обрачунава се тако што се основица множи бројем који означава запремину алкохола изражену у хектолитрима у готовом производу.

Акциза на алкохолна пића из члана 12. ст. 3. и 4. овог закона плаћа се по литри алкохолног пића у следећим износима, и то на:

- 1) нискоалкохолна пића 23,14 дин/лит;
- 2) пиво 26,44 дин/лит.

На алкохолна пића из става 2. овог члана која су у паковању различитом од једног литра, акциза се плаћа сразмерно паковању."

С тим у вези, указујемо да је тренутно важећим чланом 12а Закона о акцизама, прописано да се акциза на алкохолна пића из члана 12. овог закона плаћа по литри алкохолног пића, и то:

- 1) ракије од воћа, грожђа, вина и друге воћне ракије са додатком екстракта биља, делова биља или пољопривредних производа (акцизна шифра у ИСЦС-у 2431, износ акцизе 136,62 дин/лит),
- 2) ракије од житарица и осталих пољопривредних сировина (акцизна шифра у ИСЦС-у 2432, износ акцизе 348,17 дин/лит) и
- 3) остала јака алкохолна пића (акцизна шифра у ИСЦС-у 2441, износ акцизе 136,62 дин/лит).

Најновијом изменом закона, ове три категорије алкохолних пића, групишу се у једну, у јака алкохолна пића, у складу са Законом о јаким алкохолним пићима ("Службени гласник РС", бр. 92/15), за која је у ИСЦС-у отворена нова акцизна шифра 2442.

Дакле, сва јака алкохолна пића, независно од сировина од којих се производе, опорезују се према садржаном проценту чистог алкохола мереног на температури од 20⁰С у том готовом производу, чиме се врши изједначавање пореског третмана свих јаких алкохолних пића.

То значи да се акциза на јака алкохолна пића, почев од 05.06.2021. године, не обрачунава и не плаћа у динарском износу по литру алкохолног пића, већ се плаћа у износу од 46.250,00 динара по хектолитру чистог алкохола мереног на температури од 20⁰С, а обрачунава се тако што се износ акцизе множи са укупном запремином чистог алкохола израженог у хектолитру (погледати пример).

ПРИМЕР:

Пре давања примера, подсећамо да су јака алкохолна пића из члана 12а Закона о акцизама, обухваћена наименовањем тарифног броја 2208 Царинске тарифе, при чему је за овај тарифни број прописана јединица мере "литар чистог (100%) алкохола", чија је ознака "LTA100%". Декларант приликом увоза ове робе, у складу са Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку ("Службени гласник РС", бр. 42/19...и 49/21 – у даљем тексту: Правилник), у Рубрику 41 (Допунска јединица) ЈЦИ, уписује запремину чистог (100%) алкохола изражену у литрима, а не запремину алкохолног пића које се увози, док у трећу поделу Рубрике 33 (Шифра робе) ЈЦИ уноси шифру "LA" која је прописана Правилником за ову јединицу мере. Најновијом изменом Закона о акцизама, усклађена је јединица мере на коју се обрачунава акциза за јака алкохолна пића обухваћена тарифним бројем 2208 Царинске тарифе, са јединицом мере која је прописана за овај тарифни број.

Уколико се увози 10.000 литара whiskey алкохолне јачине 40%, при чему је законом прописана вредност акцизе од 46.250,00 динара по хектолитру чистог алкохола, обрачун акцизе се врши на следећи начин:

Y - ознака која у овом примеру представља законом прописану вредност акцизе ($Y=46.250,00$ динара по хектолитру чистог алкохола);

VP - ознака која у овом примеру представља запремину алкохолног пића које се увози - whiskey ($VP=10.000$ литара whiskey);

A - ознака која у овом примеру представља запреминску алкохолну јачину пића -whiskey ($A=40\%$);

V₁ - ознака која у овом примеру представља запремину чистог (100%) алкохола изражену у литрима;

V₂ - ознака која у овом примеру представља запремину чистог (100%) алкохола изражену у хектолитрима;

a - ознака која у овом примеру представља срачунати износ акцизе коју увозник треба да плати;

$V_1 = (VP * A) / 100 = (10.000 \text{ литара} * 40) / 100 = 4.000$ литара чистог (100%) алкохола
вредност V₁ је податак коју декларант уноси у Рубрику 41 ЈЦИ

$V_2 = V_1 / 100 = 4.000 / 100 = 40$ хектолитара чистог (100%) алкохола (законом је прописано да се обрачун акцизе врши на хектолитар, па се овде литри прерачунавају у хектолитре)

$a = V_2 * Y = 40 * 46.250 = 1.850.000$ динара

Срачуната вредност "a" је износ акцизе коју декларант уноси у Рубрику 47 (Обрачун дажбина) ЈЦИ

Међутим, како се у складу са Правилником, у Рубрику 41 (Допунска јединица) ЈЦИ уноси запремина чистог (100%) алкохола изражена у литрима, а не хектолитрима, у ИСЦС, у циљу лакше и прегледније контроле обрачунате акцизе, у "Акцизном шифарнику", под шифром отвореном за јака алкохолна пића "2442" унета је вредност акцизе изражена у динарима по литру чистог алкохола, односно унета је следећа вредност акцизе:

462,5 динара по литру чистог алкохола

С тим у вези, контрола вредности акцизе коју је декларант обрачунао и уписао у Рубрику 47 (Обрачун дажбина) ЈЦИ врши се на следећи начин:

V_1 (податак из Рубрике 41 ЛЦИ) * 462,5 динара по литру чистог алкохола

$$4.000 * 462,5 = 1.850.000 \text{ динара}$$

Даљом изменом члана 12а Закона о акцизама, начин обрачуна, као и износ акцизе на нискоалкохолна пића и пиво није промењен. Дакле, акциза се и даље плаћа по литри алкохолног пића, и то на:

- 1) нискоалкохолна пића у износу од 23,14 дин/лит;
- 2) пиво у износу од 26,44 дин/лит.

На нискоалкохолна пића и пиво, која су у паковању различитом од једног литра, акциза се плаћа сразмерно паковању.

Указујемо да се у оквиру тарифног броја 2208 Царинске тарифе сврставају и нискоалкохолна пића, за која се као што је напред наведено начин обрачуна акцизе не мења, односно обрачун акцизе се врши на литар алкохолног пића које је предмет увоза. С обзиром да је Уредбом о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за тарифни број 2208 ЦТ прописана јединица мере ЛТА – литар чистог 100% алкохола, то значи да се акциза на нискоалкохолна пића обухваћених тарифним бројем, 2208 ЦТ и даље обрачунава на основу податка из Рубрике 38 (Нето маса у кг) ЛЦИ, који се множи прописаним динарским износом акцизе, као што је објашњено у акту Управе царина, бр. 148-11-439-03-17/2011 од 28.12.2011. године.

Дакле, податак о количини алкохолног пића у литрима "ЛТ", у складу са одредбама Одлуке о одређивању пољопривредних и прехрамбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине, и даље ће се уписивати у Рубрику 38 (Нето маса у кг) ЛЦИ.

Чланом 2. Закона о измени Закона о акцизама, прописно је да ће се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на алкохолна пића извршити у 2022. години, индексом потрошачких цена у 2021. години, као и да даном ступања на снагу овог закона престају да важе Усклађени динарски износи акциза ("Службени гласник РС", бр. 11/21), у делу који се односе на износе акциза на алкохолна пића, и то на ракије од воћа, грожђа, вина и друге воћне ракије са додатком екстракта биља, делова биља или пољопривредних производа, ракије од житарица и осталих пољопривредних сировина и остала јака алкохолна пића.

Чланом 3. Закона о измени Закона о акцизама, прописано је да алкохолна пића из члана 12а став 1. тач. 1) до 3) Закона о акцизама, која су стављена у промет пре ступања на снагу овог закона, а обележена су контролним акцизним маркицама у складу са Уредбом о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета, алкохолних пића и кафе ("Службени гласник РС", бр. 137/04...и 108/17 – у даљем тексту: Уредба), могу бити у промету до истека залиха.

Даље, прописано је да се, алкохолна пића из члана 12а став 1. тач. 1) до 3) из Закона о акцизама, за које су преузете контролне акцизне маркице пре ступања на снагу овог закона обележавају контролним акцизним маркицама у складу са Уредбом.

Такође, почев од дана ступања на снагу овог закона, а до доношења прописа којим ће се уредити њихово обележавање, јака алкохолна пића, обележавају се у складу са Уредбом.

Чланом 4. Закона о измени Закона о акцизама, прописано је да ће се подзаконски акти донети на основу Закона о акцизама ("Службени гласник РС", бр. 22/01...и 153/20) ускладити са одредбама овог закона у року од девет месеци, као и да ће се до њиховог доношења примењивати прописи који су донети на основу Закона о акцизама ("Службени гласник РС", бр. 22/01...и 153/20).

Чланом 5. Закона о измени Закона о акцизама, прописана је обавеза за произвођача јаких алкохолних пића из члана 1. овог закона, који на дан ступања на снагу овог закона има произведена

алкохолна пића из члана 12а став 1. тач. 1) до 3) из Закона о акцизама ("Службени гласник РС", бр. 22/01...и 153/20), да са стањем на тај дан изврши попис затечених залиха наведених производа и да пописне листе достави надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 6. Закона о измени Закона о акцизама, прописано је ступање на снагу закона, и то осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

У прилогу се доставља ажуриран Табеларни приказ повезивања акцизних шифара са Царинском тарифом.

(Акт УЦ-а, бр. 148-II-439-03-4/2021 од 31.05.2021. године)